

Større saker og aktiviteter som har involvert
ledelsen for

UiBs marine satsing

årene 2016-2022

Rapporten er utarbeidet av Amund Måge (fagdirektør) og Kristin Bakken (seniorrådgiver), og står for forfatternes egen regning. Rapporten er primært utarbeidet for å gi Styringsgruppen for hav en oversikt over aktivitetene i satsingen siden etableringen i 2016.

Bergen, 7. juli 2023

Innhold

MARIN SATSING – OPPSUMMERING – 2016-2022	5
Bakgrunn, organisering og avgrensning av satsingens ansvarsområde (2016-2022)	5
1. Eksterne midler/prosjektsøknader	7
1.1 Marie Skłodowska-Curie actions (COFUND) søknaden SEAS	7
1.2 WUN-søknad på plastforurensing	7
1.3 Arbeid med å skaffe eksterne midler knyttet til «exit» strategi for tidligere Lakselv SFI.....	7
1.4 Arbeid med å finansiere et system for resirkulerende akvakultur (RAS-anlegg)	7
1.5 The Joint Chair of The Norway-Pacific Ocean-Climate og Scholarship programmet N-POC.....	7
1.6 NORAD-prosjekt innen fiskeri – samarbeidsprosjekt med CARICOM	8
1.7 SFI-søknad sammen med NORCE, HI, Nofima og NCE Seafood innen havbruk	8
1.8 Mer mat fra havet - Lavtrofisk (inkludert alger)	8
1.9 Arbeid med et kunnskapsgrunnlag for å vurdere UiB-deltakelse i et marint KIC-initiativ	8
2. Prosjektdrift	8
2.1 SEAS programmet – 37 postdoktorer innen marin bærekraft	8
3. Oppfølging infrastruktur og sentre.....	9
3.1 Infrastruktur og sentre på Marineholmen («den marine klyngen»).....	9
3.2 Sars senteret (fra 2023: Michael Sars senteret)	10
3.3 Smart Ocean SFI (Senter for forskningsdrevet innovasjon)	11
3.4 European Marine Biological Research Centre – NORWAY (EMBRC-ERIC)	11
3.5 Samarbeid med Ocean University China (OUC) om felles marint forskningssenter	11
3.6 Algepilot på Mongstad	11
4. Fagsatsinger	12
4.1 Etablering av en plaatsatsing ved UiB.....	12
4.2 Polar aktivitet	12
5. Drift av satsingen, intern koordinering og koblinger mot UiBs SDG-satsing.....	12
5.1 Marint strategisk utvalg.....	12
5.2 Samarbeidsflater til den sentrale SDG-satsingen	13
5.3 De åtte tverrfaglige stipendiatprosjektene	13
6. Etablering og drift av Norsk marint universitetskonsortium (NMU).....	13
7. Regionale, nasjonale og internasjonale samarbeid.....	14
7.1 Havbyen Bergen	14
7.2 Klyngene - Samarbeid og oppfølging.....	14
7.3 One Ocean ekspedisjonen	14
7.4 Samarbeid med HI	15
7.5 Samarbeid med Norsk Polarinstitutt	15

7.6 Samarbeid med NOFIMA.....	15
7.7 Samarbeidsavtale med REV Ocean.....	15
7.8 Ekspertgruppe marin i Bergen næringsråd	15
7.9 Nansen Tutu -senter; Sør-Afrika (CT)	15
7.10 Internasjonale medlemskap	16
8. Innsats inn mot større kommunikasjonsarenaer/fora/debatter	16
8.1 The Ocean konferansen i Bergen	16
8.2 Aqua-Nor/Nor Fishing (i Trondheim).....	16
8.3 Arendalsuka	16
8.4 Arctic Frontiers (en samarbeidsarena der UiB er partner).....	16
8.5 Ulike debattmøter/arrangementer	16

MARIN SATSING – OPPSUMMERING – 2016-2022

Bakgrunn, organisering og avgrensing av satsingens ansvarsområde (2016-2022)

Organiseringen som har ligget til grunn for perioden denne rapporten omhandler (årene 2016-2022) var resultat av en strategiprosess. Da satsingen ble etablert i 2016 var det blant annet uttalte mål at denne skulle bidra til å styrke og utvikle marin forskning, undervisning, formidling og innovasjon, blant annet gjennom økt ekstern finansiering og tverrfakultære prosjekter. Satsingen ble organisatorisk, faglig og ressursmessig forankret i en rekke styrevedtak, særlig sak 5, 32 og 85 i 2016. Under beskrives elementer i organiseringen og driften av satsingen.

Vertskapsfakultet: Det matematisk-naturvitenskapelig fakultet (MN-fakultetet) har vært vertskapsfakultet for satsingen, og et av medlemmene i MN-dekanatet har innehatt rollen som «marin dekan»¹ for hele UiB. MN-fakultetet har også bidratt med enkelte tjenester fra sin administrative stab og økonomisk støtte til satsingen i perioden.

Daglig ledelse: Satsingen har vært ledet av en marin dekan (varierende stillingsprosjenter allokert denne rollen) og en marin direktør. I perioden har satsingen hatt tre marine dekaner (som parallelt har vært prodekaner eller visedekaner ved MN-fakultetet): Jarl Giske (2016-2019), Nils Gunnar Kvamstø (2019-2021) og Øyvind Fiksen (fra august 2021 i 50% stilling). Amund Måge var tilsatt i 100% stilling som *marin direktør* (fagdirektør) fra 2017. I perioden april-desember 2022 hadde han 50% permisjon fra stillingen, i kombinasjon med stilling som gruppeleder på Havforskningsinstituttet (HI). Han fratrådte stillingen som marin direktør 31. desember 2022, men fortsetter ved UiB som fagdirektør i 20% stilling med oppgaver inn mot den marine satsingen i tillegg til full stilling ved HI.

Styringsorganer: Satsingen har i gjeldende periode hatt to styrende organer; et marint strategisk utvalg (et medlem fra hvert fakultet og universitetsmuseet) og en styringsgruppe (dekanene og museumsdirektøren). Det marine strategiske utvalget har hatt 2-4 møter i året, mens styringsgruppen i all hovedsak kun har hatt årlige budsjettforslag til gjennomsyn og innspill.

Administrativ støtte: MN-fakultetet har fått tilført midler til ett administrativt årsverk fra UiB sentralt for å bistå de to satsingene fakultetet har vært vertsfakultet for. Den marine satsingen har hatt et 50% administrativt årsverk dedikert til satsingen i perioden.

Økonomi: Lønn til marin direktør og 50% administrativt årsverk², har vært finansiert av UiB sentralt. Frikjøp av respektive marine dekaner har vært finansiert av MN-fakultetet. Årlig sentral strategisk tildeling økte gradvis fra 100.000 i 2019 til 600.000 kroner i 2021 og 2022. I fire år fikk satsingen også tildelt midler til to nye stipendiatstillinger pr. år til tverrfaglige marine prosjekter. Totalt ble åtte stipendiatstillinger allokert til ulike marine prosjekter (se tabell 1). Ordningen opphørte fra 2022, og stillingene inndras etter hvert som de blir ledige. For hvert av årene, til og med 2022, har UiB sentralt tildelt (via den marine satsingen) øremerkede 200.000 kroner til UiBs polarforskernettverk (ledet og driftet fra Geofysisk institutt). Denne tildelingen er ikke videreført fra 2023. I tillegg har MN-fakultetet i flere år bidratt med en driftsbevilgning til satsingen. I 2021 var denne på 500.000 kroner pr år. Grunnet budsjettsituasjonen har satsingen ikke blitt tildelt driftsmidler fra MN-fakultet i 2022 og i 2023. Utover dette har det vært også vært gitt øremerket støtte fra både UiB og MN-fakultetet til ulike prosjekter i perioden. Satsingen har utarbeidet årlige budsjettforslag, som vedlegg til MN-

¹ Visedekan for hav har erstattet begrepet *marin dekan* høsten 2022. Men ettersom denne rapporten er tilbakeskuende benyttes hovedsakelig begrepet marin dekan for enkelhets skyld. Det samme gjelder for den marine satsingen som skiftet navn til hav på tampen av rapportperioden.

² Fra 2023 er det tildelt sentrale lønnsmidler til stillingen marin direktør, men ikke til administrativ støtte.

fakultetets budsjettforslag. I 2022 gikk i overkant av 600.000 med til å dekke ulike mer eller mindre faste utgifter, som kontingenter, medlemskap og større arrangementer.

Ny organisering av de sentrale satsingsområdene fra 2023: Organiseringen av UiBs sentrale hovedsatsingsområder ble behandlet av Universitetsstyret i juni 2022 (sak 56/22), der det blant annet ble vedtatt nye mandater for de tre satsingenes strategiske utvalg (nå kalt styringsgrupper). Marin satsing ble også gitt nytt navn; *hav*. Styringsgruppen skal prioritere rullerende innsatsområder for satsingen framover. For 2023 er satsingen tildelt 1.000.000 i strategiske midler.

Avgrensning av rapporten: Satsingen og aktiviteter i regi av satsingen blir videre i dokumentet kalt *UiB-marin* for å skille satsingens aktiviteter fra øvrig marin aktivitet ved UiB. Ressurser og tidsbruk i årene 2016-2022 har tatt utgangspunkt i de nevnte styringsdokumentene fra 2016, justert og forankret med viserektorer for satsingene, assisterende universitetsdirektør, dekangruppen ved UiB, det marine strategiske utvalget, samt med dekanatet/ledelsen på MN-fakultetet. Arbeidstiden og innsatsen til ledelsen for UiB-marin kan deles i følgende kategorier:

- Saker/prosjekter som UiB-marin, i samråd med det marine strategiske utvalget og eller ledelse ved UiB eller fakultet, har initiert.
- Saker/prosjekter som UiB-marin har «arvet» eller et blitt pålagt av overordnede nivåer.
- Daglig drift av satsingen (inkl. saksbehandling, økonomistyring og ledelse av det strategiske utvalget).
- Generell lederstøtte til rektorat og dekanat (f.eks. organisering av møter, omvisninger, delegasjonsbesøk, innspill til presentasjoner etc.).
- Ekstern representasjon (i f.eks. næringsklynger, eller større prosjekter som Havbyen Bergen).

Avgrensning mot UiBs SDG-arbeid: UiB har i perioden også hatt en sentral innsats rettet mot FNs bærekraftsmål, og en internasjonal lederrolle knyttet til SDG14 (Liv under vann) gjennom UNAI³ og IAU⁴. Dette engasjementet ble tidligere administrert av Forsknings- og innovasjonsavdelingen (FIA) og ivarettatt av SDG-Bergen og det virtuelle senteret Ocean Sustainability Bergen (OSB). Administrativt og strategisk ansvar for UiBs SDG14-innsats ble fra 2022 overført til MN-fakultetet, og ligger pr 2023 til MN-fakultetets visedekan for hav Øyvind Fiksen⁵. Det økonomiske og administrative ansvaret for aktiviteter og utgifter knyttet til UiBs SDG-14 engasjementet sorterer ikke inn under porteføljen til UiB-marin/UiB-HAV selv om det finnes overlappende aktiviteter.

Denne rapporten: Formålet med rapporten er å gi en oversikt over større saksområder UiB-marin har arbeidet med, eller vært involvert i, i årene 2016-2022. Rapporten er gitt følgende tematiske inndeling:

1. Eksterne midler/prosjektsøknader
2. Prosjektdrift
3. Oppfølging infrastruktur og sentre
4. Fagsatsinger
5. Etablering og drift av Norsk marint universitetskonsortium (NMU)
6. Regionale, nasjonale og internasjonale samarbeid
7. Innsats inn mot større kommunikasjonsarenaer/fora/debatter

³ <https://www.uib.no/en/sdgbergen/145708/uib-unai-sdg14-hub-2021-2024>

⁴ <https://www.uib.no/en/sdgbergen/121950/uib-given-sdg14-leadership-role-iau>

⁵ Øyvind Fiksen (professor ved Institutt for biologi) har pr juli 2023 to ulike marine lederroller: 50% (finansiert av MN-fakultetet) som visedekan for hav og 50% (finansiert av UiB sentralt) for å koordinere UiBs innsats knyttet til SDG-14 (inkludert UNAI og IAU engasjementene).

1. Eksterne midler/prosjektsøknader

1.1 Marie Skłodowska-Curie actions (COFUND) søknaden SEAS

UiB-marin initierte og la i 2020 ned betydelig arbeid, i samarbeid med FIA og UiBs BOA team, i en søknad om et tverrfaglig og tverrsektorielt femårig rekrutterings- og mobilitetsprogram for 37 postdoktorer innen marin bærekraft. Resultatet av interne runder (i regi av UiB-marin), var at alle fakultetene (unntatt KMD), samt UiB sentralt forpliktet seg til å gå inn med egenandeler. Totalrammen på søknaden var 16 millioner euro, den fikk tilslag og programmet er i drift⁶ (se under).

1.2 WUN-søknad på plastforurensing

UiB-marin deltok i 2020 i en søknad om finansiering fra The Worldwide Universities Network (WUN) sammen med partnere i et nettverk om et prosjekt knyttet til marin plastforurensning. Prosjektet ledes av The University of Massachusetts. Søknaden ble innvilget og prosjektet startet i januar 2021, og har koblinger mot HI og NORCE.

1.3 Arbeid med å skaffe eksterne midler knyttet til «exit» strategi for tidligere Lakselus SFI

Lakselussenteret var UiBs første Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI). Forskningsrådets finansiering til senteret utløp høsten 2019. Marin direktør var tungt inne i prosessen med å sikre en videreføring av Lakselussenteret, der målet var å skaffe finansielle bidrag fra sentrale aktører i oppdrettsnæringen. Dette viste seg vanskelig å få til. Senteres aktivitet videreføres nå i regi av Institutt for biovitenskap gjennom bidrag fra institutt, fakultet og UiB sentralt. Se blant annet styresak (budsjettfordeling) fra 2019⁷. Marin direktør var UiBs styremedlem i SFI-en 2017-2019.

1.4 Arbeid med å finansiere et system for resirkulerende akvakultur (RAS-anlegg)

Resirkulerende akvakultur systemer (RAS) er landbaserte oppdrettsanlegg som gjenbraker vann. Vannet renses i et mekanisk og biologisk filtersystem før det returnerer til karet. Denne produksjonsformen krever mindre vannforbruk enn andre landbaserte anlegg med gjennomstrømming, og er dermed mer bærekraftig. UiB har hatt stor aktivitet innen akvakultur, og i samråd med universitetsledelsen arbeidet UiB-marin for å tilgjengeliggjøre slik teknologi for forskere ved UiB. En slik investering var for kostbar for UiB alene eller Stiftelsen Industrielaboratoriet (ILAB)⁸. Via bl.a. ILAB ble det derfor utarbeidet en søknad om midler fra den norske Katapult ordningen⁹. Ledelsen for den marine satsingen forberedte blant annet en styresak knyttet til UiBs investering på 2 millioner kroner til aksjekapital i RASLAB AS (se avsnitt 3.1).

1.5 The Joint Chair of The Norway-Pacific Ocean-Climate og Scholarship programmet N-POC

Et langvarig tverrfaglig samarbeid mellom UiB (Bjerknessenteret og Institutt for sosialantropologi) og det regionale University of The South Pacific (USP), ble styrket i forbindelse med FNs havkonferanse i New York i 2017 (der blant annet UiB-marin deltok) gjennom etablering av et fellesprofessorat (Norway-Pacific Chair) ved USP (3 år fra 2019). Samarbeidet videreføres i dag gjennom et partnerskap innen forskning og PhD-opplæring mellom UiB og USP. N-POC er finansiert av Utenriksdepartementet og Norad for 2021-2024 og innebærer full støtte til 25 stipendiater ved USP, som skal forske på hav og klima innen blant annet naturvitenskap, samfunnsvitenskap og humaniora. Stipendiatene gis felles veiledning fra UiB og USP. Fra UiBs side ledes programmet av professor Edvard Hviding ved Institutt for sosialantropologi. Marin direktør har deltatt i styringsgruppen for

⁶ <https://www.uib.no/en/seas>

⁷ https://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2019/2019-10-31/S_98-19Budsjett2020.pdf

⁸ <https://ilab.no/om-oss/>

⁹ Siva forvalter ordningen *Norsk katapult* på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet i tett samarbeid med Innovasjon Norge og Forskningsrådet. Ordningen skal bidra til økt industriell verdiskaping. I katapult-sentrene kan bedrifter utvikle, teste og simulere idéer, produkter og prosesser.

programmet, og vært tungt involvert i prosessen knyttet til fellesprofessoratet, men UiB-marin har ikke hatt noen rolle i arbeidet med å sikre finansiering av N-POC programmet.

1.6 NORAD-prosjekt innen fiskeri – samarbeidsprosjekt med CARICOM

Marin direktør var i 2018 med på en “fact finding mission” knyttet til fiskeri i Colombia. I etterkant ble UiB invitert av NORAD til å søke om midler til et utviklingsprosjekt opp mot The Caribbean Community (CARICOM)¹⁰. Søknaden ble innvilget, lagt til Institutt for biovitenskap (BIO), og det ble blant annet avholdt en workshop i Reykjavik sammen med FN sitt fiskeritekniske universitet. NORAD hadde midler til videre finansiering, men det var ikke faglig kapasitet på BIO til å utvikle prosjektet videre.

1.7 SFI-søknad sammen med NORCE, HI, Nofima og NCE Seafood innen havbruk

UiB-marin deltok aktivt i arbeidet med en SFI-søknad (Centre for intelligent fish farming, iFishIENT¹¹) i 2019 innen akvakultur i samarbeid med NCE Seafood, HI, NOFIMA og NORCE. Søknaden handlet om felles bruk av data fra oppdrettsmerder, og skulle være en videreutvikling av Aquacloud-prosjektet drevet av NCE Seafood. Søknaden ble avslått, men arbeidet fortsetter i regi av NCE Seafood.

1.8 Mer mat fra havet - Lavtrofisk (inkludert alger)

Lavtrofiske matressurser har et underutnyttet potensial. Etter initiativ fra Lerøy Seafood var UiB-marin i 2021 involvert i en søknadsprosess der det ble søkt om at Algeklyngen¹² (Norwegian Seaweed Association) skulle få Arena-status¹³. Søknaden ble ikke innvilget, men Algeklyngen videreføres. Både BIO og Kjemisk institutt har stilt kompetanse til disposisjon for klyngen og UiB er formelt medlem. Ettersom de involverte fagpersonene er veiledere for flere av SEAS postdoktorene har UiB styrket sin kapasitet innen lavtrofiske marine ressurser.

1.9 Arbeid med et kunnskapsgrunnlag for å vurdere UiB-deltakelse i et marint KIC-initiativ

EU har vedtatt at det skal opprettes to nye såkalte Knowledge Innovation Communities¹⁴ (KICs) under Horisont Europa, hvorav en innen «water» (marin/akvatisk). UiB-marin påbegynte i 2021 et arbeid (sammen med FIA og UiBs Brusselkontor) for en første kartlegging av muligheter og erfaringer knyttet til dette virkemiddelet. Dette utgjør et viktig kunnskapsgrunnlag med tanke på hvilken rolle UiB og regionen eventuelt kan ta for å få etablert en «water»-KIC i Norge. Søknadsfrist er antatt først tidligst i 2025, men involvering i en eventuell søknad vil kreve betydelig politisk og strategisk posisjoneringsarbeid i forkant. Det pågår for tiden diskusjoner knyttet til om dette er noe Havbyen Bergen ønsker å involvere seg i.

2. Prosjektdrift

2.1 SEAS programmet – 37 postdoktorer innen marin bærekraft

I februar 2021 fikk UiB tilslag på EU-søknaden Shaping European Research Leaders for Marine Sustainability (SEAS)¹⁵ fra EUs H2020 Marie Skłodowska-Curie actions (COFUND). Det ble tilsatt en 100% seniorrådgiver (fra juni 2021) for å administrere programmet (finansiert av prosjektet), men det kreves betydelig innsats koordinering utover denne stillingen. Marin direktør (nå 20% fagdirektør

¹⁰ <https://caricom.org/>

¹¹ <https://www.norceresearch.no/en/projects/ifishient>

¹² <https://www.norseaweed.no/>

¹³ Klyngeprogrammet Norwegian Innovation Clusters består av norske klynger på tre nivåer: Arena, Arena Pro og GCE. Programmet er et samarbeid mellom Innovasjon Norge, Siva og Forskningsrådet.

¹⁴ <https://eit.europa.eu/our-communities/eit-innovation-communities>

¹⁵ <https://www.uib.no/en/seas>

Amund Måge) er prosjektleder. Det har vært to store utlysninger, 18 stillinger i 2021 og 23 stillinger i 2022. Rekruttering pågår fortsatt, ettersom alle stillingene ikke er fylt. Vi regner med å ha 29 postdoktorer ansatt og innlemmet i programmet i løpet av 2023. Totalrammen er på 16 millioner euro, hvorav 4 millioner euro er finansiert av EU (UiBs største enkelttildeling fra noe EU-prosjekt noensinne), og representerer i sum en betydelig marin aktivitetsøkning. UiBs egenfinansiering er en blanding av sentrale tilskudd og stillingsressurser (rekrutteringsstillinger) fra de involverte fagmiljøene.

SEAS har 32 partnere, både akademiske og ikke akademiske. Postdoktorene har felles samlinger, en rekke kurstilbud og får tett karrieremessig oppfølging. SEAS koordineres og ledes av UiB-marin, men den enkelte postdoktor ansettes ved UiB-enheten der den skal ha sin hovedveileder. KMD har ikke postdoktorstillinger i sin stillingsstruktur, men alle øvrige fakulteter har stillinger i programmet.

3. Oppfølging infrastruktur og sentre

3.1 Infrastruktur og sentre på Marineholmen («den marine klyngen»)

Marineholmen er et møtested for forskning, utdanning, næring og forvaltning. Blant annet har Lerøy, Cargill Norge, Salmon Group, DOF, flere vaksineselskap, Mattilsynet, Veterinærinstituttet, UiB og andre forskningsinstitusjoner aktivitet der. Norsk Havlaboratorium med dypvanns-ROVen Ægir 6000 holder også til på Marineholmen, og inngår i et samarbeid med blant annet HI. Det var i 2021 ca. 4000 arbeidsplasser på Marineholmen, hvorav 1300 i havnæringene eller marin forskning, utvikling og forvaltning. Og Marineholmen Forskningspark planlegger en dobling, til 8000 arbeidsplasser.

Infrastrukturen for marin forskning på Marineholmen har variert eierskap. UiB eier noe, men også aktører som stiftelsen ILAB og Marineholmen RASLAB AS er viktige eiere og forvaltere av infrastruktur. Våtlab-kapasiteten til ILAB og Marineholmen RASLAB er fullt utnyttet og det er viktig for marin utdanning og klyngeutvikling i Bergen, særlig inn mot akvakultur, å sikre mulighet for videre vekst. De senere års prosesser for å utvide våtlaboratorium og testfasiliteter på Marineholmen har vært omfattende og komplekse inklusive duplisering av kapasitet for desinfeksjon av avløpsvann fra fiskehelseforskning. UiB markedsfører i mange sammenhenger Marineholmen som en viktig marin kunnskapsklynge, men det eksisterer ingen overordnet klyngeledelse eller organisasjon for dette formål.

ILAB

Stiftelsen Industrielaboratoriet (ILAB) er et oppdragslaboratorium for forskning innen akvakultur og havbruk. Stiftere er UiB og Marineholmen forskningspark/GC Rieber. ILAB har vel 30 ansatte og en omsetning på om lag 45 millioner/år (2021). ILAB har mer enn 30 års erfaring med å tilrettelegge for offentlig og privatfinansiert forskning og gjennomfører årlig mer enn 250 forsøk. Styret har tre representanter oppnevnt av UiB og tre oppnevnt av GC Rieber. Marin direktør har vært en av UiBs representanter i årene 2017-2022.

RASLAB AS og Ocean Innovation Norwegian Catapult Centre

Det vises blant annet til universitetsstyresak 12/2019¹⁶ 'Etablering av Marineholmen RASLAB AS'. Selskapets virksomhet er å bygge opp, eie, drive og videreutvikle flere resirkuleringsanlegg (RAS-anlegg) for fiskeforsøk på Marineholmen i Bergen, og å leie dette ut til utdannings-, forsknings- og utviklingsvirksomhet. Selskapet kan også eie aksjer/andeler i andre selskaper relatert til havnæringene. RASLAB AS har vært operativ siden 2020. Selskapet eies av GC Rieber Eiendom 52,9%,

¹⁶ https://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2019/2019-02-21/S_12-19RASLAB.pdf

UiB 23,5%, Norce 11,8% og ILAB 11,8%. Marineholmen RASLAB AS er en del av Ocean Innovation Norwegian Catapult Centre¹⁷ (OINCC), en av fem katapulter i Norge, som skal gjøre veien fra idé til marked og innovasjon enklere. Katapulten ble innvilget i 2018 og eies i dag av Vestlandets Innovasjonsselskap (VIS), GCE Ocean Technology, NCE Seafood Innovation Cluster, Additech AS, og Marineholmen RASLAB AS.

Marin direktør har vært svært tett på prosesser som handler om utvikling av marin infrastruktur på Marineholmen/Nygårdshøyden syd, og har representert UiB blant annet i ILAB. Det pågår et arbeid for å se på muligheter for bedre utnyttelse av eksisterende kar-fasiliteter samt muligheter for å ekspandere («ILAB 2»). Dette ses i sammenheng med oppdatert kommuneplan for Marineholmen og Nygårdshøyden sør-prosjektet til UiB. Marin direktør har deltatt i prosesser for å se disse tingene i sammenheng; utvidelse av karkapasitet for ILAB, RASLAB, Sars og BIO.

Normar, dyphavsenter og forskningsfartøy

Normar, Norwegian Marine Robotics Facility with Remotely Operated Vehicle (ROV) ÆGIR6000, er en nasjonal infrastruktur for dyphavsforskning, finansiert av Forskningsrådet som hadde offisiell oppstart i 2015. Marin direktør var i styreleder i fem år. Opprinnelig var UiB, NORCE og HI med i Normar-konsortiet. Etter fem år (da avtalen skulle fornyes) valgte NORCE og HI å endre sin status, og er nå inne som brukere og ikke konsortiepartnere. I dag er infrastrukturen driftet av UiB ved Institutt for geovitenskap. Både styret og interimsstyret opphørte da UiB gikk inn som eiere.

Norsk Havlaboratorium/Havobservasjonslaboratoriet er et samarbeid om og fysisk samlokalisering av marin infrastruktur mellom UiB, HI og Forsvarets forskningsinstitutt. Det ligger på Marineholmen og omfatter blant annet ROV-en ÆGIR6000 (Normar). De marine dekanene har vært med i styret, som ledes av HI.

Senter for dyphavsforskning er tilknyttet Institutt for geovitenskap og har sterke bånd til Institutt for biovitenskap. Trond Mohn Stiftelse (TMS) har tildelt 16 millioner kroner til senteret fordelt over fem år (fra 2021), mens UiB har avsatt ca. 88 millioner. Senteret ledes av professor Rolf Birger Pedersen. Forskningen er organisert i fem tematiske grupper. Senteret viderefører mye av forskningen fra det tidligere Senter for fremragende forskning (SFF) i GeoBiologi og det etterfølgende K G Jebsen senter for dyphavsforskning. Marin satsing har vært involvert, blant annet ved at marin dekan har vært styremedlem. Senteret har vært viktig for synliggjøring av UiBs marine aktivitet på Marineholmen, blant annet når prominente personer har besøkt byen (Statsminister Erna Solberg, Kongen etc).

UiB er medeier i tre forskningsfartøy (G.O. Sars, Kristine Bonnevie og Hans Brattstrøm) som alle er administrert og driftet av rederiavdelingen til HI. Alle de marine dekanene har deltatt (og deltar) i en felles samarbeidskomite mellom UiB og HI om maritim infrastruktur. UiB har også en intern toktkomite bestående av representanter fra Geofysisk institutt, Institutt for geovitenskap og Institutt for biovitenskap. Kristine Bonnevie skal ut av drift i løpet av 2023.

3.2 Sars senteret (fra 2023: Michael Sars senteret)

Sars-senteret står for en betydelig del av UiBs grunnleggende marine molekylærbiologiske aktivitet. Det ble etablert i 1997 med midler fra Universitetet i Bergen, Forskningsrådet og Kunnskapsdepartementet. Siden 2003 har senteret vært partner i European Molecular Biology Laboratory (EMBL). Etter å ha vært organisert som en avdeling i Uni Research (nå NORCE) fram til 2014, ble senteret overført til UiB med virkning fra 2015. Senteret var deretter organisert direkte under universitetsledelsen. I 2017 ble det foretatt en midveisevaluering av senteret i regi av Forskningsrådet. I 2020/21 har Sars-senteret både tilsatt ny direktør, fått oppnevnt nytt styre og

¹⁷ <https://www.oceaninnovation.no/>

styreleder. En tiårig bevilgning fra Forskningsrådet utløp i 2022¹⁸. De marine dekanene har vært styremedlemmer. Fra 2023 er senteret lagt inn under MN-fakultetet og har fått navnet Michael Sars senteret¹⁹, og visedekan for hav er blitt styreleder.

3.3 Smart Ocean SFI (Senter for forskningsdrevet innovasjon)

Ifølge OECD har havindustriene potensial til å doble sin økonomiske vekst på ti år. Samtidig står havets helse på spill. SFI Smart Ocean²⁰ skal skape et observasjonssystem for havet som skal sikre vekst på en bærekraftig måte. UiB er prosjekteier for senteret/SFI-en, som inkluderer en rekke samarbeidspartnere fra forskning, forvaltning og industri. UiB marin er ikke direkte involvert, men synliggjør senteret i alle sammenhenger der UiBs marine forskning presenteres, for eksempel på store messer som Aqua Nor og Norfishing, og har sammen med fakultetsledelsen på MN-fakultetet bidratt til at to av SEAS postdoktorene blir tilknyttet senteret (fra 2023) for å styrke kapasiteten.

3.4 European Marine Biological Research Centre – Norway (EMBRC-ERIC)

EMBRC-Norway²¹ en nasjonal node for marinbiologisk infrastruktur i den felles-europeiske infrastrukturen EMBRC-ERIC (European Marine Biological Research Centre - European Research Infrastructure Consortium). Den norske noden ledes av UiB (BIO), med HI, NTNU, UiO, NIVA, UiT og NOFIMA som partnere. EMBRC-Norway tilbyr fasiliteter som gir muligheter for nasjonale og internasjonale brukere til å gjennomføre forsøk med en rekke biologiske organismer under kontrollerte betingelser. Det legges også til rette for innsamling av biologisk materiale fra spesifikke habitater og modellorganismer fra spesialiserte laboratorier. Infrastrukturen er relevant for et bredt spekter av brukere; fra næringslivsaktører innen anvendt forskning og utvikling i bl.a. næringsmiddelindustri, fiskeri og havbruk, til spesialister og forskere innen bl.a. marinbiologi, molekylærbiologi, genetikk og genomikk. Marin direktør bidro i søknadsprosessen for en infrastrukturensøknad som ble innvilget for årene 2018-2023, og har vært en pådriver for at UiB skulle utarbeide en ny søknad om femårig støtte fra Forskningsrådet (skisse sendt i 2023). Marin direktør ble i 2019²² oppnevnt av Forskningsrådet til EMBRC-ERIC sin internasjonale generalforsamling.

3.5 Samarbeid med Ocean University China (OUC) om felles marint forskningssenter

Da tidligere rektor Dag Rune Olsen besøkte Qingdao i forbindelse med en stor statsrådsledet delegasjon til Kina i april 2018, ble det undertegnet en overordnet intensjonsavtale med Ocean University China (OUC), et strategisk viktig samarbeidsuniversitet for det marine fagmiljø ved UiB. Marin satsing var til dels betydelig involvert i prosessen på et tidlig tidspunkt, men arbeidet med å utarbeide rammene for samarbeidet har deretter skjedd i regi av universitetsledelsen.

3.6 Algepilot på Mongstad

UiB eier denne, men NORCE har driftsansvar²³. Marin satsing har deltatt på møter med BIO, EIA, CO2BIO og NORCE. Infrastrukturen er underutnyttet, men det pågår forskningsaktivitet i regi av NORCE. Leieavtalen med Equinor har utløpt, og det pågår vurderinger knyttet til framtidig plassering av anlegget.

¹⁸ https://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2021/2021-09-09/S_109-21Sarscenteret_Organisering_og_finansiering.pdf

¹⁹ <https://www.uib.no/en/michaelsarscentre>

²⁰ <https://www.uib.no/smartocean/134560/slik-vil-de-lage-et-smartere-hav>

²¹ <https://www.embrc.eu/embrc-network/norway>

²² Amund Måge (nå som fagdirektør i 20% stilling ved UiB) har fortsatt denne rollen (pr 2023).

²³ <https://www.uib.no/bio/122899/nasjonal-algepilot-mongstad>

4. Fagsatsinger

4.1 Etablering av en plastsatsing ved UiB

I 2017 fikk Norge og UiB betydelig oppmerksomhet (over 30.000 medietreff) knyttet til funnet av 'plasthvalen'. I kjølvannet av dette, og pga. økende fokus på plastforurensning i havet, initierte marin satsing, og gjennomførte sammen med MN-fakultetet, en kartlegging av eksisterende forsknings- og utdanningsaktivitet knyttet til plast. Etter dette rekrutterte (og finansierte) MN-fakultetet i 2020 tre II-stillinger innen plast-tematikk. Alle disse har sitt utløp vinteren/våren 2023, og er ikke forlenget. Flere av de strategiske marine stipendiatstillingene (se avsnitt 5.3) har vært innrettet mot prosjekter knyttet til plastproblematikk (JUS, MED og MN). Universitetsmuseet har hatt flere utstillinger og arrangementer knyttet til plasthvalen, der marin satsing har deltatt aktivt.

Videre har UiB-marin initiert og etablert et tverrfakultært plastnettverk²⁴ for UiB ansatte. Oppstart av nettvekket ble delfinansiert av MN og UiB sentralt. Nettverket er i dag aktivt som formidlingskanal og for samkjøring av plastrelaterte aktiviteter og kompetanse, og ledes av professor Odd Andre Karlsen ved Institutt for biovitenskap. Oppstartsmidlene har vært benyttet blant annet til ulike tverrfaglige aktiviteter og profileringsmateriell. I dette arbeidet har det vært (og er) tett samarbeid med NORCE sitt NAMC- North Atlantic Microplastic Centre. UiB har i perioden deltatt i et WUN-støttet nettverksprosjekt knyttet til marin plastforurensning. Bærekraftspilotene som ble tildelt marin satsing (se avsnitt 5.2) har i all hovedsak arbeidet inn mot plastproblematikk, inklusive plastryddeaksjoner.

4.2 Polar aktivitet

Marin satsing har hatt et visst strategisk ansvar for koordinering av polar aktivitet ved UiB. Blant annet har sentrale midler til drift av UiBs polarforskernettverk²⁵ vært kanalisert via den marine satsingen som en øremerket tildeling på kr. 200.000/år i hele rapportperioden. Denne tildelingen er ikke videreført fra 2023. UiB utarbeidet i 2019 en handlingsplan for nordområdene (2019-2022), som nå er utløpt²⁶. UiB er seniorpartner i Arctic Frontiers²⁷ og UiB-marin har vært involvert i flere større arrangementer på Arctic Frontiers sine årlige konferanser i Tromsø. UiB er også medlem av det arktiske nettverket University of The Arctic (UArctic)²⁸. Alle de marine dekanene har vært med i styret for Senter for hav og Arktis²⁹ (først et frittstående senter, senere innlemmet i UiTø). UiB er med i konsortiet Arven etter Nansen³⁰, der marine dekaner har vært (og er) styremedlem. Arven etter Nansen pågår i syv år (2018–2024), og blir finansiert femti prosent av Norges Forskningsråd og Kunnskapsdepartementet. De deltagende institusjonene dekker femti prosent som egeninnsats. Totalbudsjettet er på 740 millioner norske kroner Se eget avsnitt for beskrivelse av samarbeid med Norsk Polarinstitutt.

5. Drift av satsingen, intern koordinering og koblinger mot UiBs SDG-satsing

5.1 Marint strategisk utvalg

Det har i perioden 2017-2022 vært avholdt 1-2 møter i semesteret i det marine strategiske utvalget, avhengig av behov og aktivitet. Utvalget har vært et knutepunkt for rapportering og diskusjon knyttet til marin aktivitet, og hatt en viktig strategisk rolle for satsingen. Det er utvalget som, etter

²⁴ <https://www.uib.no/plast>

²⁵ <https://www.uib.no/polar>

²⁶ https://ekstern.filer.uib.no/ledelse/handlingsplaner-2022/FIA_Handlingsplan_Nordomraadene_2019-22_NOR_web.pdf

²⁷ <https://www.arcticfrontiers.com/>

²⁸ <https://www.uarctic.org/>

²⁹ <https://www.havarktis.no/>

³⁰ <https://arvenetternansen.com/nb/arven-etter-nansen/>

kunngjøring og konkurranse, har fordelt de åtte tverrfaglige marine stipendiatstillingene (se avsnitt 5.3 om stipendiatprosjektene). Utvalget stilte seg bak både Cofund (SEAS) søknaden og utarbeidelse av et kunnskapsgrunnlag knyttet til et potensielt marint KIC -engasjement (se avsnitt 1.9). Utvalget støttet også aktivt opp om Havbysatsingen (se avsnitt 7.1)

5.2 Samarbeidsflater til den sentrale SDG-satsingen

For å få til en koordinering og samhandling mellom den sentrale SDG-satsingen og de tre strategiske satsingene var satsings direktørene en periode medlemmer av en styringsgruppe for SDG-satsingen. Her ble SDG Bergen sitt arbeid diskutert inklusive strukturene Ocean Sustainability Bergen, SDG Bergen, Science Diplomacy og SDG-konferansen. Også arbeidet med bærekraftsatsing innen utdanning ble diskutert. SDG organiseringen ble endret fra 2022, og styringsgruppen ble avviklet. Marin direktør hadde ansvar for oppfølging av marine bærekraftpiloter (studenter), en ordning som var initiert av SDG-Bergen. Dette var ettårige 20% stillinger for stunder som var spesielt interessert i bærekraftarbeid.

5.3 De åtte tverrfaglige stipendiatprosjektene

Tabellen under viser en oversikt over de åtte tverrfaglige stipendiatstillingene som ble fordelt av det marine strategiske utvalget.

Tildelt	Prosjekt	Veileder	Biveileder	stipendiat
2018	System Dynamics on Deep Sea research, innovation, exploration, production, and exploitation	SV-fak (Erling Moxnes)	MN-fak (Rolf-Birger Pedersen)	Lars-Kristian Lunde Trellevik
2018	Health effects of microplastics	MED-fak (Jutta Dierkes)	MN-fak (Anders Goksøyr)	Benoarda Toto/Alice Refosco
2019	Plast/miljøtoksikologi	MN-fak (Odd-Andre Karlsen)	MED-fak (Jutta Dierkes)	Alexander K. Madsen
2019	The role of business entities in combatting marine plastic pollution	JUR-fak (Sigrid Eskeland Schütz)	Mat-nat	Barbara Bokor
2020	Kunstig intelligens for berekraftig bruk av fiskeressursar	SV-fak (Bjørnar Tessem)	MN-fak (Katja Enberg)	Aida Ashrafi
2020	Implementing AR features in (ship) bridge design	PSYK-fak (Bjørn Sætrevik)	SV-fak (Morten Fjeld)	Floris van den Oever
2021	The role of ecology, historical climate change and tectonic events on the evolution and diversification of extant rocky-shore marine species	BGMUS (Manuel A.E. Malaquias)	MN-fak (Ida Steen og Mari Eiler)	Monisha Bharate
2021	Targeting high-value products from seaweeds and epiphytes	MN-fak (Monika Jordheim)	MED-fak (Lars Herfindal)	Angeliki Barouti

6. Etablering og drift av Norsk marint universitetskonsortium (NMU)

UiB var lenge det eneste norske medlemsuniversitet i European Marine Board³¹ (EMB), i tillegg til Havforskningsinstituttet og Norges Forskningsråd. EMB er en marin tenketank i skjæringspunktet mellom forskning og politikk. Norsk marint universitetskonsortium (NMU) ble etablert i 2017 etter initiativ fra den marine dekanen. UiB sitt EMB-medlemskap ble overført til NMU (som nå er medlem). NMU består i dag av 11 norske universiteter. Det ble etablert som et femårig fellesprosjekt, og ble i 2022 besluttet videreført for fem nye år. UiB har hatt både styreleder og sekretariatsfunksjon i perioden 2017-2021. UiB har fortsatt sekretariatsfunksjonen (plassert ved MN-fakultetet), men ledervervet har siden 2021 vært ivaretatt av UiO (Nils Christian Stenseth). NMU har inngått et samarbeid med et tilsvarende kinesisk konsortium (på initiativ fra den norske ambassaden i Kina). Kontingenten for medlemsinstitusjonene varierer mellom 50.000 og 150.000/år. UiBs kontingent har vært dekket av den marine satsingen. Alle de marine dekanene har vært (og er) tungt involvert i NMU. Nåværende visedekan for hav er medlem av styret og arbeidsutvalget til NMU, og er også oppnevnt som UiBs representant til generalforsamlingen.

I tillegg til oppfølging av arbeidet i EMB har NMU hatt andre oppgaver. Blant annet et PES prosjekt³² finansiert av Norges forskningsråd for å utarbeide innspill til EUs marine strategi og posisjonere NMU-medlemmene. Målet var særlig å påvirke den strategiske prosessen knyttet til etablering av Horisont Europa innen følgende tematikk: 1) Mer marin matproduksjon 2) Forhindring av forurensing

³¹ <https://www.marineboard.eu/>

³² Støtte til prosjektetablering og posisjonering inn mot EUs rammeprogram

3) Overvåking og datainnsamling. Prosjektet startet januar 2020, og etter ønske fra forskningsrådet ble det slått sammen med et PES prosjekt søkt av NORCE (sammen med NCE Seafood GCE Ocean technology og UiB). Noe av dette arbeidet ledet opp til et felles NORCE /UiB arrangement i Brussel i oktober 2022. NMU utarbeidet i 2022 en NFR-søknad (INTPART programmet) som ble avslått.

7. Regionale, nasjonale og internasjonale samarbeid

Den marine satsingen har lagt stor vekt på ekstern samhandling og synlighet. Eksterne aktører og samarbeidspartnere har et tydelig marint kontaktpunkt for hele UiB. Deltakelse i regionale (og til dels nasjonale) større samarbeidsprosjekter har krevd betydelig innsats av ledelsen for den marine satsingen. UiB er aktiv deltaker i en rekke ulike regionale marine samarbeid, herunder i Havbyen Bergen og en rekke næringsklynger, hvorav mye har vært koordinert og finansiert av den marine satsingen.

7.1 Havbyen Bergen

Havbyen Bergen er et samarbeidsprosjekt mellom en rekke offentlige og private aktører i Bergen. På hjemmesiden (som driftes av Bergen kommune) kan vi lese at: *Havbyen Bergen er et verdensledende initiativ som skal fremme økt samhandling, attraktivitet, bærekraftig vekst og kompetanse i havnæringene med Bergen som sentral drivkraft.*³³ Den marine satsingen har i en årrekke vært en aktiv pådriver for å få til et Havbyen samarbeid, et oppdrag som også lå i mandatet da satsingen ble etablert. Marin direktør hadde en sentral rolle i forprosjekteringen i 2020 og 2021. Samarbeidet har ulike elementer, der blant annet konferansen The Ocean (One Ocean Week) står sentralt. Visedekan for hav leder en arbeidsgruppe for marin kompetanse. UiBs rektor sitter i styret. Pr. i dag vurderes KIC (se avsnitt 1.9) som en mulig satsing for Havbyen Bergen.

7.2 Klyngene - Samarbeid og oppfølging

Under finnes en oversikt over formaliserte marine næringsklynger UiB er medlem i. Motivasjonen for å være medlem er at disse representerer arenaer for kontakt med en rekke industri- og offentlige aktører, og gir UiB synlighet og mulighet for prosjektsamarbeid.

- NCE The Seafood Innovation Cluster As
- NCE Maritime CleanTech
- NOSCA Clean Oceans (The Norwegian Oil Spill Control Association)
- GCE Ocean Technology (sammen med klima og energisatsingen)
- Norwegian Seaweed Association
- Stiftelsen Maritime Bergen

7.3 One Ocean ekspedisjonen

UiB gikk tidlig inn som samarbeidspartner i arbeidet med Statsraad Lehmkuhl sin jordomseiling fra august 2021 til april 2023. En samarbeidsavtale ble signert av rektor Dag Rune Olsen i 2018. Opprinnelig var UiBs deltakelse koblet til SDG-satsingen, men faglig og praktisk ansvar ble etter hvert fordelt på mange personer og enheter ved UiB, inkludert på både marin dekan og direktør. Både den marine satsingen og SDG-satsingen deltok i hovedkomiteen for planlegging og gjennomføring. UiB kontraherte skipet for en kort etappe i det karibiske hav og for den desidert lengste etappen som gikk fra Valparisio i Chile til Palau (mai til september 2022). I løpet av ekspedisjonen har masterstudenter og forskere foretatt kontinuerlige datainnsamlinger, workshops er gjennomført og ikke minst ble et SDG kurs knyttet til bærekraftig hav gjennomført med 86 studenter under den lange

³³ <https://www.havbyenbergen.no/>

seilasen fra Chile til Valparaíso. Flere undervisere fra UiB deltok, under ledelse av professor Katja Enberg som deltok hele den lange etappen. UiB-marin har også hatt ansvar knyttet til arrangementer i havner bl.a. i New York (som dessverre ble avlyst pga. COVID), på Fiji og i Cape Town. HI har koordinert overvåkningsprogrammet der UiB og en rekke andre aktører har deltatt.

7.4 Samarbeid med HI

Det eksisterer et omfattende avtaleverk om marin infrastruktur mellom UiB og HI, der UiB blant annet er deleier i tre forskningsfartøy. Det ble undertegnet en ny overordnet samarbeidsavtale i april 2022. Denne skal gi grunnlag for flere nye og/eller reviderte underliggende avtaler. Det eksisterer et samarbeidsorgan for marin infrastruktur, ledet av HI. De marine dekanene har vært med i dette samarbeidsforumet i hele satsingsperioden. Det eksisterte også en avtale mellom UiB og tidligere NIFES (omfatter bistillinger, stipendiater og felles bruk av laboratorier knyttet til ernæring), som vil bli innlemmet i avtaleverket. Programstyret for ernæring er et samarbeidsorgan mellom HI og UiB (ved Det medisinske fakultet).

7.5 Samarbeid med Norsk Polarinstitutt

Det ble undertegnet en samarbeidsavtale mellom UiB og Norsk Polarinstitutt i 2018, og etablert et samarbeidsutvalg (to representanter fra hver institusjon). Marin direktør har vært en av disse representantene sammen med instituttleder ved Institutt for geovitenskap. Direktør Ole Arve Misund har bistilling ved UiB. Forskningsfartøyet Kronprins Håkon eies av Norsk Polarinstitutt, og UiB har forhandlet seg fram en bruksrett på ca 10% av tokttiden til skipet (20% av tokttiden til UiT).

7.6 Samarbeid med NOFIMA

For UiB har det vært viktig å kunne utnytte den nasjonale infrastrukturen for forteknologi hos Nofima i Kjellerdalen. Det eksisterer et samarbeidsorgan for å fasilitere samarbeidet. Marin direktør har, sammen med en representant fra Det medisinske fakultet, vært UiBs representanter. Nofima og UiB har hatt flere felles stipendiatprosjekter innen forteknologi.

7.7 Samarbeidsavtale med REV Ocean

I 2021 signerte UiB rektor Margareth Hagen en samarbeidsavtale med REV Ocean³⁴. Denne avtalen gir UiB muligheter for toktdeltagelse og faglig samarbeid. Både marin dekan og direktør var involvert i grunnlagsarbeidet for avtalen.

7.8 Ekspertgruppe marin i Bergen næringsråd

UiB er medlem av Bergen næringsråd, og har et medlem i 'ekspertgruppen marin'³⁵. Gruppen arbeider med å synliggjøre kompetansen innen marine fag, og har blant annet tatt initiativ til Fjordtinget, et diskusjonsfora for aktører innen fiskeoppdrett. Marin direktør har vært medlem av denne gruppen ut 2022, og skal etter planen etterfølges av visedekan for hav.

7.9 Nansen Tutu -senter; Sør-Afrika (CT)

Samarbeidet med Nansen-Tutu senteret³⁶, et samarbeid mellom sørafrikanske og norske institusjoner, ble en del av UiBs SDG-innsats. Senteret ligger ved University of Cape Town og norske partnerne er UiB, HI og Nansensenteret. Kontingenten har vært finansiert av UiB sentralt. De marine dekanene har vært (og er) medlem av styret.

³⁴ <https://www.revocean.org>

³⁵ <https://www.bergen-chamber.no/om-oss/ekspertgrupper/marin/>

³⁶ <https://www.nansen-tutu.org/>

7.10 Internasjonale medlemskap

UiB er assosiert medlem i Konzortium Deutsches Meeresforschung³⁷ (KDM), Tyskland. UiB blir invitert til årsmøtene. Marin dekan og direktør har vekslet på deltakelse. UiB er også medlem av Euromarine³⁸, og kontingenten har vært dekket av den marine satsingen.

8. Innsats inn mot større kommunikasjonsarenaer/fora/debatter

8.1 The Ocean konferansen i Bergen (fra 2023: One Ocean Conference)

UiB-marin har deltatt aktivt i The Ocean konferansen (faglig og administrativt). UiB har også vært partner i et konsortium som har dekket eventuelle underskudd (av UiB marin sitt budsjett). I 2022 var dette en studentrettet konferanse (The Ocean Young). I 2023 inngikk konferanse i The Ocean Week i anledning Statsraad Lehmkuhls tilbakekomst til Bergen.

8.2 Messer: Aqua-Nor/Nor Fishing (i Trondheim) og HavExpo Bergen

Havbruksnæringen og fiskerinæringen møtes annet hvert år (hhv Aqua-Nor/Nor Fishing) i Trondheim. Dette er store arrangementer med flere enn 5000 deltakere med vitenskapelige foredrag og messeutstillinger. De siste årene er det utviklet et forskningstorg der de akademiske institusjonene deltar med utstillinger og foredrag. UiB-marin har deltatt med stand og sørget for mange faglige innlegg fra UiB forskere og studenter (Totalkostnad ca. 150.000/år). I 2022 deltok UiB også, med stand, på HavExpo Bergen (i Straumehallen utenfor Bergen).

8.3 Arendalsuka

UiB-marin har pleid å delta med eget eller i andres arrangement; foredrag på Telenor-arrangement (2018), eget marint arrangement på Statsraad Lehmkuhls (2019), foredrag på Havbyen-event i regi av Bergen Næringsråd (2021).

8.4 Arctic Frontiers (en samarbeidsarena der UiB er partner).

UiB-marin har jevnlig deltakelse på Arctic Frontiers sin årlige konferanse, og har blant annet vært med på å organisere side-eventer om 'green shipping' (2021), om 'mineraler i dyphavet' (2022), og om 'the future of arctic science and science diplomacy' (i 2023). Alle disse side-eventene er organisert blant annet i samarbeid med Academia Europaea Bergen³⁹ (som UiB er vertskap for, og som har et særskilt fokus på Arktis).

8.5 Ulike debattmøter/arrangementer

UiB marin har initiert og/eller vært delaktig i flere debattmøter, eksempelvis: 'Den nye fisken', i samarbeid med studentersamfunnet (2021); Lansering av NRKs 'Et hav av plast' (2021); 'plasthvalen fireårs jubileum' (2021); 'Mer bærekraftig fiskefor' (dag null event på SDG-konferansen 2022). UiB-marin har ved flere anledninger støttet studentinitiativet *Passion for the Ocean*.

³⁷ <https://www.deutsche-meeresforschung.de/en/about-us/>

³⁸ <https://euromarinenetwork.eu/>

³⁹ <https://aebergen.w.uib.no/>